

הַמְשָׁמֵר.

ססורח-עם.

בְּרַעְדָה עֲצוּרָה מְרַחֶפֶת לְאִמָּה
 בְּרַחֹב הַיְהוּדִים. הַשְּׁמִשׁ צוֹלֶלֶת
 כְּחֵד מְלֵא רַחֲמִים.
 מִבְּעַד הַחַלּוֹנוֹת
 יִנְשֵׂא אִם אִם כְּכִי תְרִישִׁי מְלֵא הַמִּנְה;
 בְּכַר מְבַרְכִים יְהוּדִים אֶת-בְּרַכַּת הַמְּיוֹן
 עִם-נְטוֹת צִלְלֵי עָרֵב לַיִל הַכַּפּוּרִים.
 בְּכַר הַצִּיּוֹן גַּר שְׁעָנָה. בְּלֵב רַעַד מְרַלֵּק
 וּמֵהַר בְּכָל בַּיִת הַגְּרוֹת הַרְלָקוּ.
 דוֹמָם גַּר בְּכִי רַעַד, צָפָה, וְכִמוֹ נִשְׂא
 לְמַקּוֹם כּוֹ הַשְּׁמִשׁ כְּהוֹד גּוֹרָא מִשְׁתַּחֲוֶה.
 עַת בְּרָכּוֹ נְשִׁים עַל-גְּרוֹת הַחַיִּים
 כִּתְחַנֶּה בְּכִירָה, דוֹחֶקֶת, מִפְּנִיעָה.
 עֲטוּפֵי לְבָנִים וְחַלּוֹצֵי גַעְלִים
 (הַיְהוּדִים נְחַפְזִים אֶל-בַּיִת הַבְּנִסָּת
 עִם-גְּרוֹת הַנְּשֻׁמָּה, עִם-מַחְזוֹר וְשִׁלִּית.
 נְחַפְזִים הֵם עוֹבְרִים הַפְּלוּשׁ הַבְּהֵה,
 בְּהַכְּנָעָה רוֹמְמָה נִבְּנָסִים הֵם פְּנִימָה;
 כִּי אִישׁ מוֹדִיק גְּרוֹ, מִתְּעַמֵּף בְּמִלִּיתוֹ
 וּבְלִשׁ יִתְנַהֵר עַד תַּפְלֵת, כִּי גִרְרִי.
 בַּק אֶחָד כְּמוֹ גְּרָא, כְּמוֹ בּוֹשׁ לְבוֹא פְּנִימָה
 הוּא נִשְׂאָר בַּפְּנֵה הַמְּבֹכָה לַפְתַּח,
 הַתְּבַסָּה בְּמִלִּיתוֹ עַל-רֵאשׁוֹ וּפְנִי
 וּלְבָדוֹ כִּי יַעֲמֵד שָׁם נִשְׁעַן לְכַתֵּל,
 כִּל אִישׁ לֹא יִדְעֵהוּ, לֹא רָאָה אֶת-פְּנִי
 לֹא רָאָה מֵאֵן וּמִתִּי כָּא הִנֵּה;
 כִּלִּי גַר וּכְלִי מַחְזוֹר בַּפְּלוּשׁ הַבְּהֵה
 בְּמִלִּיתוֹ עַל-פְּנִי כִּי יַעֲמֵד כִּלִּי נוֹעַ.
 יִדַּק עַת סָגַר הַדְּלִית כִּלִּי מִשִּׁים יִחַפְּצוּ.
 אִזּוּ יִשְׁלַח בְּפִתַח יַד חוֹרָה, רוֹעֵדָה;

כִּלִּי אִמְרָה, כִּלִּי חֶסֶב הַצְּדָה אֶת פְּנִי.
 כְּמוֹ יָדוֹ יִתְחַנֵּן בְּתַחֲבֵה אֱלֻמָּת ...
 יִבְקָשׁוּהוּ בּוֹא פְּנִימָה, יִצִּיעוּ לוֹ מְקוֹם.
 אֶף פְּלוֹם אֵינּוּ עוֹנָה סַחַחַת מִלִּיתוֹ;
 הוּא נִאֲנַח אֲנַחָה, מִשְׁבַּרַּת הַנְּשֻׁמָּה,
 וְעוֹד פֶּעַם בְּפִתַּח בְּיַד אֱלֻמָּה יִתְחַנֵּן.
 מַחֲרִיר פִּתְאֵם יָרַד עַל שְׁלַחַן הַכִּימָה,
 וּבְכָל בַּיִת-הַבְּנִסָּת הַשְּׁתַרְרֵר דְּמִי עֲצוֹר;
 בַּק גְּרוֹת הַשְּׁעָנָה הַמְּבַרְכִים, הַנְּבֹהִים
 כִּתְחַנֶּה תְּרִישִׁית אֹרֵר רוֹעַד שְׁפָכוּ.
 עַל-עַמְדָּם בְּכּוֹנֶה אִם-אִם מִתְּנוֹדָדִים
 כִּל קַתֵּל הַמַּתְּפַלְלִים הַעֲטוּפִים כְּלִבְנִים,
 כְּאֲנַחָה חֲבוּיָה כִּי-אִישׁ יִאֲנַח.
 אֶךְ הִנֵּה בְּדַמְמָה בְּכַר נִפְתַּח הָאָרוֹן,
 וּבְיָרָאָה רוֹמְמָה וּבְחִיל עֲצוֹר-עֲצוֹר
 שָׁם שָׁב עֲטוּף לְבָן אֶת סִפְרֵי הַתּוֹרָה
 אִם נוֹשֵׁק וּמוֹצִיא וּמוֹסֵר לְחַבְרָיו.
 הַעֲמוֹד מִתְּנַשֵּׂא בְּתַמּוֹן גְּרוֹת דוֹלְקִים,
 וְלִפְנֵי הַרְבֵּי יִשְׁפֹךְ אֶת-לִבּוֹ,
 עַל-יָדוֹ וּסְבִיבוֹ כִּי-זִקְנֵי הָעֵדָה
 כְּעִינִים עֲצוּמוֹת מִתְּנוֹדָדִים וּמְחַכִּים
 וּמְחַבְּקִים אֶל-לִבָּם אֶת-סִפְרֵי הַתּוֹרָה.
 אֶךְ הִנֵּה, כְּהַד רַחוֹק שֶׁל שִׁירָה רַחֲוֶקָה,
 כְּהַד אֲנָקוֹת גּוֹלִים, בְּעַת זְכָרָם אֶת-אַרְצָם.
 כְּדָמִי-בַּיִת הַבְּנִסָּת יִרְעָדוּ לְאִמָּם
 הַקּוֹלֹת הַגּוֹנִים שֶׁל זְמַרְת, כִּי גִרְרִי -
 כְּמוֹ יְהוּמֹ, יִשְׁתַּפְּכוּ כִּיבְכָה עֲצוּרָה,
 כִּי יִבְכוּ בַּמַּחֲרַר עַל שִׁבְרֵי עוֹלָמִים,
 פַּה מְלֵאֵי תַמְרוּרִים, כִּקּוֹל סַעֲנָה עַל-צִדְקוֹ,
 כְּמַחֲאָה קוֹבֵלֶת בְּרָמָה יִרְעָמוּ,
 וּפַה בְּכַר כְּהַדֵּר כְּבִירִים וְצִלּוּלִים
 יִרְוּמוּ, יִתְנַשֵּׂאוּ כִּתְרוּעָה חוֹנֶנֶת,
 כְּמִנְבָּאֵי צִלָּב נִצְחוֹן צִדְקוֹ וְקִבְרֵי
 כְּמִבְּשָׂרִים בְּכַר פֶּעַמֵי שְׁלוֹם אַחֲרִית הַיָּמִים.

כִּי פֶעַם וְשִׁמְיִם וְכִבְרָה גַם בְּשִׁלִּישִׁית
 הַנְּנִינָה הַקְּדוּשָׁה אֶל-קִצְיָה קִרְבָּה -
 וּפִתְאֵם קוֹל נְעִיָה נוֹאֲשֶׁת וּבְהוֹלָה
 הַתְּפָרִץ, הַתְּנַלְנֵל עַל רֵאשֵׁי הָעֵדָה.
 בְּבַיִת קָם רַנֵּעַ שָׂאוֹן מְבֹכָה עֲמוּסָה -
 כִּי נְעִיָה הַזֶּה מִן הַפְּלוּשׁ הָאֶפֶל.
 הוּא עֲמֵד כְּמַקְרָם בְּמִלִּיתוֹ עַל-רֵאשׁוֹ,
 וּלְבָדוֹ, כִּלִּי מַחְזוֹר שָׁם נִשְׁעַן לְכַתֵּל.
 בְּקוֹל רַחֲמִים עוֹד פֶּעַם בְּקָשׁוּהוּ בּוֹא פְּנִימָה
 אֶךְ דְּבַר לֹא עָנָה מִתַּחַת מִלִּיתוֹ;
 הוּא נִאֲנַח אֲנַחָה, מִשְׁבַּרַּת הַנְּשֻׁמָּה,
 וְעוֹד פֶּעַם בְּיַד אֱלֻמָּה וְרוֹעֵדָה הַתְּחַנֵּן,
 מְלַבְּבוֹת מִתְּקַדְשִׁים בְּכִי קוֹבֵר-קוֹבֵל
 הַשְּׁתַפְּכוּ, הַשְּׁתַפְּכוּ הַתְּפִלוֹת הַקּוֹדְחוֹת;
 כְּשָׂאוֹן סַעֲרַת מְדַבֵּר יֵשׁ נִשְׂאוֹ בְּשִׂאָנָה,
 יֵשׁ נוֹנוֹת אִם צָרָו כְּהַמִּית מִתְּנַעֲנַע,
 וַיֵּשׁ, שְׁכָמוֹ תוֹעוֹת מְעוֹלָמוֹת רַחוֹקִים
 בְּנִינָה עֲרַבָה וְקְדוּשָׁה שׁוֹרְרוּ -
 וְאִזּוֹ רַחֵף רַב־מָסָה מֵהוֹד קָדָם וּמְדַבֵּר
 עַל-רֵאשֵׁי הָעֵדָה הַעֲמוּפָה לְבָנִים.
 אֶךְ כְּהוֹד לִילָה זֶה פֶּעַם-פֶּעַם הַתְּפָרִץ
 וּבְקַע נְנִינּוֹת בְּהַפְּלָה וּבְכָל
 קוֹל נְעִיָה הַזֶּה מִן הַפְּלוּשׁ הָאֶפֶל,
 קוֹל נְעִיָה אֱלֻמָּת, נוֹאֲשֶׁת-נוֹאֲשֶׁת ...
 הַתְּפָקָה כְּלֵתָה, וּקַתֵּל הַמַּתְּפַלְלִים
 מֵהֵם יוֹצֵאִים דוֹמָם לְלֵבֵת הַכִּימָה,
 מֵהֵם שְׁעָה קֵלָה פַּה יוֹשְׁבִים וְקוֹרְאִים
 וּמְכִינִים אֶת-עַצְמָם לְשִׁיר יְחוּד וְתַהֲלִים.
 בַּק אֶחָד עַל עַמְדוֹ בַּפְּלוּשׁ הָאֶפֶל
 הַזֶּה עֵימֵד דוֹמָם בְּמִלִּיתוֹ עַל רֵאשׁוֹ,
 אֲלֵיו גַם הַרְבֵּי גַם הַזְּקֵנִים יִצְאוּ,
 אֶךְ דְּבַר לֹא עָנָה וְלֹא חֶסֶב אֶת-פְּנִי
 כִּי עֲמֵד כְּאֶפֶסָה הַלֵּלָה הַקְּרִיר,
 כִּי מַחֲרַר בְּכִיכָר שָׁם עוֹמֵד מִצְאָהוּ

הַתְּפִלוֹת הַתְּחַלּוּ, הַתְּפִלוֹת נִגְמְרוּ,
 וְהוּא נְעִיָה בַּק אֱלֻמָּה לַפְּעַמִּים הַשְּׁמִיעַ.
 וְרַק עַת זְמַרָה גּוֹנָה, הוֹמְיָה-הוֹמְיָה
 בְּנַעֲנוּעִים אֲדִירִים לְרֵם הַתְּנַלְנֵלָה,
 וְלִקְוֹלָה, בְּנִפְל כִּי-הָעֵדָה עַל-פְּנִיָהם -
 בַּק אִזּוֹ גַם הַזֶּה מִן הַפְּתַח נִגְשׁ וַיִּקְרַב,
 כִּי-הִסָּר הַמִּלִּית, הַמְּבַסָּה עַל-פְּנִי
 וְעַם קַתֵּל כִּל-הַבּוֹרְעִים, הַנוֹפְלִים עַל-פְּנִיָהם.
 גַם הוּא כְּרַע, נִפְל בְּנַעֲנָה הוֹמְיָה,
 כִּי כְרַע וְהִתְרוֹמַם שָׁם אַחַת וְשִׁמְיִם,
 בְּשִׁלִּישִׁית בְּכַר מַחֲרַר וְשָׁב אֶל-מְקוֹמוֹ
 שָׁם עֲמֵד כְּמַקְרָם, וּלְבָדָה עוֹד יִפֹּל
 שָׁם נִאֲנַח כְּוֹ יוֹצֵא מוֹל פְּנִי בְּכַתֵּל,
 אֶךְ הִנֵּה עוֹד פֶּעַם הַצִּלְלִים נִפְיוּ,
 וּבְעַד הַחַלּוֹנוֹת מוֹל מְרוֹמֵי הָאָרוֹן,
 כְּמִלְאָכֵי הַרַחֲמִים בְּבִשְׂרַת הַסְּרִיחָה,
 בְּכַר קִנֵּי הַשְּׁקִיעָה כִּי עֲנַנְי רַעַדוּ,
 רוֹעֵדָה וְרוֹנָה מְדַמְעוֹת אַחֲרוֹנוֹת
 תַּתְּנַשֵּׂא, הַשְּׁתַפְּךְ נִינָת הַנְּעִילָה -
 הָעֵדָה הַצְּמִיָה, הַעֲמוּפָה לְבָנִים,
 נִפְרָדָה, נִפְרָדָה מִיִּמְיָה הַקְּדוּשׁ
 וּבְאֵלָה אַחֲרוֹנֵי הַרְּנָעִים הַקְּדוּשִׁים
 הִיא שׁוֹפְכָה כִּל-לְבָבָה לְפָנֵי אֱלֹהֵיהָ,
 הִיא שׁוֹפְכָה מִכְּאוּבָיו וַיִּנּוֹן כִּל-גּוֹרְלוֹ,
 כִּי-עֵינָיו וְצִדְקוֹ וַיִּקּוֹד אֲמוֹנָתוֹ;
 בְּהַמִּית נַעֲנוּעִים אֲדִירִים-אֲדִירִים
 הִיא שׁוֹפְכָה הַתְּקֵנָה בַּת אֱלֹפֵי הַשָּׁנִים,
 כְּהַ רְכוּ הַדּוֹרוֹת, כְּהַ מְתוֹ, כְּהַ עֵנּוּ,
 וְלֹא כְּאֵה עוֹד ...
 - יְהִי רַבּוֹן! עַד מְתִי?
 וּכְבִר אֶתָּא לְיֵלָה, הַנְּעִילָה נִגְמְרָה,
 הַקּוֹלוֹת הַשְּׁתַתְּקוּ, בְּדָמֵי בַיִת הַבְּנִסָּת,
 כְּמוֹ נִשְׂא מְמֹדְכָר אוֹ כְּאֵ מְרֵאשׁ הָרִים,
 קוֹל שׁוֹפֵר אִם רַעַד בְּתַקִּיעָה אֲרַכָּה;

וְאַחֲרַיִךְ כְּנִי פְדֻצָה לְשֹׁאֵנָה וְכִסְפֹּת :
 לְשֹׁנֵת הַבָּאָה בִּירוּשָׁלַיִם !
 וּפְתָאם קָם שָׁאוֹן מְסָבִיב לְפִתַּח :
 הַזֶּר פֹּה מְתַעֲלֵף ! הַזֶּר פֹּה גֹעֵי
 לְאוֹר גֵּר מַעַל כְּנִיז הַסִּירוֹ הַטְּלִית ,
 וְלֶאֱחֹזר בְּרַעְדָּה אִז רַבִּים נִרְתָּעוּ :
 בְּעֵינַיִם נִפְקָחוֹת , וּדְמָעוֹת שָׁם קוֹפְאוֹת ,
 שָׁכַב בְּלִי חַיִּים בֶּן עֵינֵם הַמְּשֻׁבָּד ,
 אִז גָּחֹן הָרַב עַל הַנּוֹיָה הַקְּרָה
 וַיִּקְרָא : אֲחֵינוּ , מוֹת קְרוּשִׁים מוֹתְךָ !
 כִּד גָּחֹן הַתְּפִלָּל גַּם , אֵל מְלֵא רַחֲמִים
 וַיִּבְקֶשׁ „מַחִילָה” בְּעֵדָהּ וּבְעֵד קְהָלוֹ .
 הַקְּהָל הַצָּם דוֹמֵם יֵצֵא חֹצָה , —
 וּפְתָאם — מַעַב , כְּכִנֵּף אֲזוּ כִד קַמְפָּה ,
 גַּחַשׁ אִשׁ הַבְּרִיק אֲרֻצָּה , וְאַחֲרָיו קוֹל רַעַם ,
 וְאַחֲרָיו בְּעֵרָה עַד לֵב הַשָּׁמַיִם — — —
 בְּעוֹד שָׁעָה בְּרַחוּב הָלְכוּ , וְנִכְרִים מְסַפְּרִים :
 לְעֵבְרִים הַיּוֹם — יוֹם הַדִּין , וְאַלְחִיָּהֶם
 עַל כֵּן שָׁרַף חַי אֵת פְּטָרָא הַמְּשֻׁבָּד
 וְגַם אֲשֶׁתוֹ וּבְנָיו הַנוֹצְרִים הַכְּשָׁרִים . . .
 וְהָרַב וַעֲשָׂרָה מוֹקְנֵי הָעֵדָה
 אֵת פְּנֵהֶם , הִשָּׁב לְאַלְחֵיו בַּיּוֹם קָדְשׁוֹ ,
 בַּמִּטָּר אִז קָבְרוּ בַקְּבֻרוֹת הַיְהוּדִים
 לְאוֹר סֵתֵר וְלְאוֹר הַכְּעֵרָה הַרְחוּקָה .

